

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3215/2017. (IX. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.589/2016/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.589/2016/5. számú ítélete, a Szigetvári Járásbíróság 8.P.20.578/2014/21. számú ítélete, valamint a Siklói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének 01-1/3644-12/2014. számú határozata ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek és a határozat ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonság követelményével, a XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való joggal, a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, valamint az Alaptörvény R) cikk (1)–(2) bekezdéseivel és a 28. cikkével.
- [2] 1.1. A birtokvédelmi eljárással és az alapperrel érintett lakóház, udvar, üzlet megjelölésű siklói ingatlan az indítványozó, a perbeli alperes jogi személy és más magánszemélyek osztatlan közös tulajdonában volt. A tulajdonostársak 2014 áprilisában többségi határozattal rendelkeztek a közös tulajdonban álló ingatlan használatára vonatkozó kérdésről, és engedélyezték az alperesnek, hogy az emésztőgödör helyett az irodaépület szennyvízelvezetését az utcafronti épület vezetékes szennyvízhálózatához csatlakoztassa. Ezt a döntést azonban az indítványozó mellőzésével, kihagyásával hozták meg. Ezt követően az indítványozó birtokvédelmi tárgyú kérelemmel fordult a Siklói Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjéhez arra hivatkozva, hogy az alperes az osztatlan közös tulajdonukban lévő ingatlan területén engedélye és hozzájárulása nélkül önkényesen szennyvízcsöveket fektetett le, mely cselekedetével véleménye szerint birtoksértést követett el és követ el mindaddig, amíg a szennyvízcsöveket el nem távolítja. A jegyző a birtokvédelmi kérelmet elutasította, tekintettel arra, hogy az alperes birtoklást zavaró magatartásának volt jogalapja, így birtokháborítást nem valósított meg, az indítványozó a birtoklásában történő zavarást túrni volt köteles.
- [3] Az indítványozó mint felperes keresetet nyújtott be a Szigetvári Járásbíróságon a jegyzői határozat megváltoztatása és az eredeti állapot helyreállítása iránt. A járásbíróság feltárta, hogy az alperes a szennyvízhálózatra való csatlakozást célzó beruházást 2014 áprilisában és májusában végezte el, amelynek költségeit kizárólagosan az alperes viselte. A tulajdonostársak között a közös tulajdonban lévő ingatlan használatával kapcsolatban használati megállapodás jött létre. Ennek megfelelően a beruházás nem érintette az indítványozó kizárólagos használatában lévő területeket, hanem csak az alperes használatában álló részeket, valamint a közös használatú utat. A bíróság megállapította, hogy a beruházás elvégzése nem volt jogellenes, és a kialakult állapot az indítványozót a birtoklásban semmilyen módon sem zavarja. A járásbíróság az indítványozó keresetét elutasította. Az indítványozó fellebbezéssel fordult a Pécsi Törvényszékhez. A törvényszék egyetértett a járásbíróságnak a megállapított tényállásból levont azon következtetésével, hogy az alperes nem köteles a szennyvízcsatlakozás megszüntetésével az eredeti állapot helyreállítására, de a járásbíróságtól részben eltérő indokok alapján. A törvényszék megállapította, hogy a többségi határozatot meghozó tulajdonostársak visszaéltek a jogukkal akkor, amikor az ugyancsak tulajdonostárs indítványozót a döntési folyamatból teljesen kizárták, nem tették lehetővé az abban való részvételét, ezáltal azt sem, hogy az így meghozott döntés ellen saját, valódi vagy vélt jogai, jogos érdekei védelmében bírósághoz forduljon. A másodfokú bíróság nem értett egyet a járásbíróság azon megállapításával, hogy a beruházás elvégzése nem volt jogellenes, tekintettel arra, hogy az alperes tilos önhatalommal valósította azt meg, és ezzel megsértette az indítványozó tulajdonosi, ezen belül a birtokláshoz fűződő jogát. A jogellenes magatartás és a birtokháborítás megvalósítása a szennyvízcsatlakozás kialakításával be-

fejeződött. A munkálatok eredménye az indítványozónak az ingatlan birtoklásához, használatához fűződő jogát nem sértette, abban nem akadályozta, nem korlátozta.

- [4] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint 28. cikkének sérelmét, és indítvány-kiegészítésében a XIII. cikk (1) bekezdésének és az R) cikk (1)–(2) bekezdéseinek sérelmét állította, valamint a per során ismertetett érvelését fenntartotta.
- [5] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése sérelme tekintetében az indítványozó előadta, hogy álláspontja szerint az eljáró bíróságok nem a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény eljárási garanciáinak megfelelően jártak el, és ennek következtében sérült a jogbiztonság. Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában sérelmezte, hogy a járásbíróság és a törvényszék sem teljesítette igazságügyi írásszakértő kirendelésére vonatkozó kérelmét az ingatlant érintő használati megállapodás tekintetében. A 28. cikkel kapcsolatban az indítványozó szerint a jogerős határozat sérti a bírói jogértelmezés irányvonalait, mivel az – álláspontja szerint – a „józan észnek megfelelő jogértelmezés szabályaiba” ütközik. Az indítvány-kiegészítésben az indítványozó a XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jog sérelmét állította, mivel a beruházással kapcsolatban nem gyakorolhatta a tulajdonjoghoz kapcsolódó rendelkezési jogát. Az R) cikk (1) és (2) bekezdése sérelmét is állította az indítványozó az ítéletek alaptalanságára hivatkozva.
- [6] Az indítványozó ilyen okok mentén kezdeményezte a kifogásolt ítéletek alaptörvény-ellenességének megállapítását és azok megsemmisítését.
- [7] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [8] A határidőben érkezett indítványt alkotmányjogi panasszal támadható bírói döntéssel szemben nyújtotta be az indítványozó. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az indítványozó érintettsége egyértelmű, mivel az indítványozó az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági eljárások felperese volt.
- [9] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére – abban az összefüggésben, amint arra az indítványozó hivatkozott – nem alapítható alkotmányjogi panasz, mert az nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint ugyanis a B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvén alapuló jogbiztonság sérelmére alapozott alkotmányjogi panaszt csak két kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében – vizsgálja érdemben {3033/2013. (II. 12.) AB határozat, Indokolás [7]}.
- [10] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segéd szabály szintén nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [11] Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény R) cikk (1)–(2) bekezdésének sérelmére is. Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban is arra mutat rá, hogy ezen – az Alaptörvény Alapvetés című részében található – rendelkezések sem tekinthetőek Alaptörvényben biztosított jognak, így azokra alapított alkotmányjogi panasz benyújtására az indítványozónak nincs lehetősége {3203/2015. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [12] A fentiekben kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, R) cikk (1)–(2) bekezdésével, valamint a 28. cikkével összefüggésben nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek, ezért e rendelkezésekkel összefüggésben az Abtv. 27. § a) pontja alapján az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának nincs helye.
- [13] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-elleneséget tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés vessen fel.
- [14] Az indítványozó a sérelmezett ítélet alaptörvény-ellenességét részben az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz való jog sérelmére alapozta. Álláspontja szerint ugyanis tulajdonsértő az, hogy a tulajdonjoga részjogosítványát képező rendelkezési jogát nem gyakorolhatta. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az „alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével” {26/2013. (X. 4.) AB határozat,

Indoklás [161]]. Önmagában az, hogy az indítványozó nem élhetett rendelkezési jogával, nem eredményezi a tulajdonhoz való jognak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt sérelmét. Annak megítélése, hogy az indítványozó tulajdonjogának részjogosítványai tekintetében korlátozás történt-e, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényességi kérdés. Ezen túlmenően az indítvány nem tartalmaz olyan indokolást, amelyből kitűnhetne, hogy a kifogásolt bírói döntés miért sérti a felhívott alaptörvényi rendelkezést.

- [15] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában sérelmezte, hogy a járásbíró és a törvényszék sem teljesítette igazságügyi írásszakértő kirendelésére vonatkozó kérelmét az ingatlant érintő használati megállapodás tekintetében. Az Alkotmánybíró gyakorlatában „a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíró vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indoklás [34]}. Az Alkotmánybíró gyakorlata következetes abban a tekintetben, hogy a bizonyítási eljárás eredményének felülmérlegelésére az alkotmányjogi panasz-eljárás nem adhat keretet, mert ebben az eljárásban csak a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség felülvizsgálatára kerülhet sor {3116/2014. (IV. 17.) AB végzés, Indoklás [54]; 3039/2014. (III. 13.) AB végzés, Indoklás [19]; 3027/2014. (II. 17.) AB végzés, Indoklás [20]}. A bíróságok mérlegelési körébe tartozik az a kérdés is, hogy a fél bizonyítási indítványának helyt ad-e. A vizsgált ügyben ezt a mérlegelést a bíróságok elvégezték, ennek felülmérlegelésére az Alkotmánybírósnak a fentebb idézett gyakorlata alapján az alkotmányjogi panasz keretében nincsen módja.
- [16] A jelen ügyben tehát a XIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében nem merült fel olyan, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányossági kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna.
- [17] A fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. és 29. §-aiban foglalt befogadhatósági feltételeknek. Mindezek alapján az Alkotmánybíró az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2017. szeptember 5.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/269/2017.

